

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezés; Belezna János gr. †; Komárom megye (a helytartótanácsai intő körlevél tudomásul vétetik, selymentenyésztési ügy, pénztárvizsgálati rendelkezés, az adó ismét sürgettetik, indítvány a lótenyésztés nemesítésére; intézkedés a zsidók házasságra kelése 's temetkezése iránt; nem hivatalból utazó idegenekre nézve az előfogatok megszűnése, a bécs-trieszti vasút Magyarországon átvitele nem pártoltatik, megyei levelezések, 's a t.) Trenesénymegye (Deák Ferencz közakarattal bír, 12 törvényszéki bíró megválasztására határozatlik; az előfogatok használása korlátoztatik, magányügyek, 's a t.) Zala megye (a fülköl nemesség fegyverei a rendes katonaság részére adatnak el, jobbágyi makacs-kodás az urbéri munkák teljesítésében, a helytartótanácsai körlevél köszönettel fogadtatik, a szatmári 12 pont megbukása sajnosot gerjeszte, megyei levelezések és magány-ügyek, 's a t.) erdélyi országgyűlés; szavazási ügy, ipar- 's tőzsérügy; 's a t.) Délamerika (a bolíviai útközvet résztetik; 's a t.) Oroszország (Poniatovszki hg emléke. Svédország (a svédpénz; IIIk Gusztáv irati megnyit tának; 's a t.) Gabonaár. Pénzkelet. Dunavizálás. Érte-ítő —

Magyarország és Erdély.

Abrudbányán 3dik kir. aranyváltói ülnök Butyka Károly Nagyrágrá bányászi ércztörő-mesternek nevezetett.

Beleznai gr. Belezna János több ns megye táblalabirája f. 1842. évi tavaszhoz 23dik napján elhunyt, hideg tetemei Pilisen nemzetsége sirboltjába ugyanazon hó 26kán letették le; jó keresztényen, emberbarát, 's alattvalóinak valódi atyjok volt. Nyugodjanak békével porai!

A pozsonyi lóverseny-társaság alapszabályilag határozott tavaszi közgyűlése f. 1842ik évi majus hó 16án délelőtti 10 órakor a casinói termekben fog tartatni, melyre a t. cz részvényesek ezennel meghivatnak. Pozsony, april 24én 1842 az igazgatóság által.

Komárom. f. hó 5kétül 17keig tartott évnegyedes közgyűlésünk alkalmakor köztiszteltető főispánunk elnökle alatt újabb tanujelét tapasztalók annak, mint kell a politikai és törvényes discussiók kormánytűjét alkalmazni, hogy a közczélra, t. i. mindnyájunk jóllétének révpartjára agály és vesztély nélkül evezhessünk. Egyébiránt megyénk értelmisége sokkal érettebb's lelkiülete sokkal higgadtabb, semmint egy könnyen izgalmak labirintjába tévedhetne; 's ez az, mi azt minden divatos politikai zajoskodástól megóvja' nélkül, hogy minket a fehér és fekete tolasok körmeitől egy másnak pártatlansága szabadított volna meg. Ezt kell vala tudni a p. hírlap levelezőjének, 's bizonyára e' szennyes félelmet nem vette volna fel tollára, hogy megyénk pártosságát csak közelítve is gyanúsítsa. Valamit pedig a dat nélkül állítani, vagy ok nélküli gyanúsításokat tenni csak azért, hogy beszéde vagy jelentése egy nagy betűvel kezdett praefatio tudományos színezetét viselhesse, nem egyéb, mint tudományoszjas kábaság. — A gyűlés meglehetősen számos volt 'sa' 16án meghitelesített jegyzőkönyv érdekes kivonata imez: 1) Fölvetett legelőször is ó fels. a' nm. htan. utján kiadott és hazaszerte ismert statutarius körlevele, mely a' hatóságokat a' törvény szoros megtartására utasítva, minden törvényen - kívüli intézkedéstől tiltja. Némelyek' hazafias örömmel fogadták ó fels. ezen törv. ovó gondoskodását 's ezt hálás felirattal megköszönni is kívánták; azonban a' többség úgy vélekedett, hogy csak ott van helye az intésnek, hol hiba vagy vétek követte el, 's e' részben semmi megrovandót magában nem érezve, szinte felirat által akarja megtudni: vajjon mit tön e' megye törvény ellen, miért ó fels. atyai intését érdemelte? de ezen elágazó két véleményt id. Pázmány Dénes érdemteljes bíránk igen szépen össze tudá simítani e' kijelentésével, miszerint a' fenfokó körrendezetben semmi hatóság név szerint érintve nem levén 's így a' törvények értelmében eljáró megye által magát illetve nem érezhetvén, hibátlanágunk 's törvényszerűségünk e' tiszta tudatával azon k. rendelet csak egyszerű tudomásul vétessék. Mi közhelyeslés mellett elis fogadtatott. 2) A' nm. h. tan. azon közhírre tételére, miszerint ó fels. a' k. udv. kincstár utján a' selyemgyölk bevéltása iránt 1827dik évben bécsi nagykereskedő Hoffmann és L. G. Goldsteinnal kötött 's 1836ban kiterjesztett szerződést utolag 1846ig kiterjesztette, határozatott: hogy ámbár azon alkalommal már, midőn ezen szerződés kiterjesztetett, a' rendelet-tárgyaláskor méltó aggodalomba ejtette a' KK. és RRket az, hogy netalán ezen szerződés némi egyeduralom magvát magában rejtő 's egykor e' czikkbeli virágzandó kereskedésünk utjába akadályokat gördíthetendő, egy felirásban jelentve ki aggodalmukat, biztosították az e' részben semmi szín alatt nem történendőt korlátozásról: mindazáltal e' tárgyban magokat újabban is biztosíthatni kívánják. Kétesnek látszatván továbbá a' KK. és RR. előtt a' körlevélben kitétt, k. u. kincstár' betűk jelentése 's méltán nevelvén aggodalmunkat az, hogy ezen betűk alatt csupán a' közöns. udv. kincstár értethetik, 's e' részben a' m. k. kincstárnak a' közönségestől függése rejlenék, melyet a' Rdek épen úgy károsnak, mint törvénytelennek látván, valamint az első pont, hogy az utóbbi körülmény iránt is a' nm. htan. a' csodához egy kérdező felirat rendeltetett. 3) A' nm. h. tan. az 1839/40ben fölterjesztett állapotjáról pénztárunknak, oly utasítással küldé vissza az összeegyesítési jegyzéket, hogy az a' hozzámellettel példány szerint kidolgoztatván, minélelőbb felküldessék; mely intézvény az illető pénztárnokoknak kiadtván, a' nm. htan. egyuttal megkérteti readeltetett, hogy Pulay Gábor volt pénztárnok számadását minélelőbb megvizsgálva, megküldeni méltóztatnék, nehogy a' késelelem miatt, az időközben megindított esődperben netalán formálható követeléstől elesvén, a' megye adózói rövidséget szenvedjenek, kik különben is a' megyének e' részbeni gyámogondoskodását, mint kötelességet, méltán igénylik. 4) Ugyan egy másik htan. intézvényben az adó ismét sürgettetett, de erről, népünk több osztályának eléggé sanjuru helyzete 's körülményei mellett a' Rdek már rendelkeztek. 5) Indítványba hoztván, a' megye n k b e n már egészen elhanyagolt, 's több kellemetlen körülmény- és viszonytal összekötött bábólnai ménésintézet mellett is elhanyagolt 's pangásban levő lótenyésztésnek ezelszerű módokkai elősegítése, határozatott: hogy a' jobbágyokkal bíró földesuraknak és uradalmak szó-littassanak fel, vajjon micsoda föltételek alatt lennének hajlandók rendes ménlova-kat felállítani? 6) Szinte a' nm. htan. utján fölvetett azon intézvény, miszerint a' zsidó rabbik, a' zsidó személyeknek összeadásától még akkor is, midőn ezek t. hatóságuk kebelén kívül tartózkodnak, illető törvényhatóságuktól nyert engedelem nélkül, tiltatnak; mely rendelet kihirdetésének végzésbe hozatalakor figyelembe vétetvén egyszersmind a' zsidók temetkezésinél divatozó azon veszélyes, habár vallásszertartási szokás, miszerint halottaikat halál után egy pár órával mindjárt eltemetik, 's ez által a' gyakran megtörtént szerencsétlenségek bízhatóságát még nagyobb fokra emelik, elhatározzák a' Rdek, hogy ezentul a' temetkezés ideje körül tett ezelszerű felsőbb rendeletek megtartására az izraeliták is köteleztessenek. 7) Bihar és Pozsony megyéknek az előfogatozás megszüntetését jelentő levelökre nézve, fontolóra vevén a' RR. az adózó nép e' részbeni önkényes terhelhetésének igaztalanságát, miszerint ez olyan kötelességnek teljesítésére szorítottatik, mire nézve ó sem kihallgatva, sem szavának hozzáadására felszólítva nem volt, de eddigelé rovasára önkényes rendelkezés történt; 's fuvarozása nem kereskedés, de gyakran a' legsúlyosabb teher vala: győztek azon okok, mik e' részben a' jelentő megyék leveleiben felhozattak, 's elhatározatott, hogy nem hivatalból utazó idegenekre nézve az előfogatok kiszolgáltatása, jun. 15ő napjától kezdve megszüntetik; 's ezen

szabályt a' RR. a' katonaságra is kiterjeszteni kívánták, azon magyarozattal, hogy ezentul csak menetjegyzék (marschroute) mellett utazók fognak ellátatni szabott ár mellett előfogattal; minélfogva különösen jónak láták meg azon óvast is följegyeztetni, hogy a' katonaságra nézve hozott rendszabályait csak addig kívánják életben tartani, mg ez iránt a' jelenleg munkálkodó orsz. választmány az adózó nép sorsát könnyítőleg, az eddigi szokásnál méltányosabban intézkedendik; a' naplókat, vagyis hetelőket illetőleg pedig elhatározatott, hogy az eddigelé szokásban volt négy járásheli lovak helyett, csak egy járásbeli négy ló rendeltetik be hetenként, azon szükséges oknál fogva, mivel a' dologházban kibocsátatlanul 's a' hallgató-rendszert szabályi mellett letartóztatott rabok számára szükséges vízfordás miatt, 's ismét rögtön érkezhető katoná-hivatalosok végett, a' közelebbi helységek terhelhetése nélkül, egy előfogatok kéznél tartása elkerülhetlennek látszik; azon tisztviselők, vagy bírák pedig, kik a' nyngtatókkal visszaélnék, a' postapénz megfizetésére köteleztetnek. 8) Sopronmegyének, a' bécs-trieszti vasútnak Magyarországon leendő keresztül vezetése nézve egy küldöttség által a' kir. szék elbe terjesztendő felirást illető indítványa nem pártoltathatván tudomásul vétetett. 9) Temesmegyének a' keblében történt katonai kiesapongások büntetésére nézve irt körlevele értelmében, elégtétel végett ó felségéhez felirás határozatott; ezen levél pedig adatul az orsz. utasításokkal foglalkodó választmánynak följegyzés 's használat végett kiadni rendeltetett; a' nyrendő elégtételről továbbá a' tisz. megyétől annak idejében értesítés kéretik. 10) Zalavgyének lev. Zagrásban nyilvános közhelyen egy gyalog ezredes által játszatott nemzetiség-sértő gunydal iránt ó fels. szinte felirás intéztetik. 11) Sopronmegyének az ausztriai tartományok és a' két magyarhon közt fenálló vámok megszüntetésének tárgyában, 's továbbá a' német vámelegesülethez csatlakozásra nézve küldött levelét illetőleg határozatott, hogy, mivel gyarak és kézművek nélkül vagonosság fokára egy ország sem emelkedett 's e' cél előresére nem concurrentia, hanem műparban kifejtett versenyből okszerű védvám általi védelem volna szükséges, a' RR. ó felségéhez viseltetett azon határtalan bizodalomnál fogva, hogy az ország vámrendszere törvényszerű állapotjába egyszer valahára visszahelyeztetik; hazánk és az ausztriai tartományok közt létező vámoknak tömérédek áldozatokkal megszüntetését — mire nézve azonban tudósító a' p. hírlapnak e' szavakra tett jegyzetében teljesen osztozik — 's a' német vámelegesülethez csatlakozást, a' nemzet anyagi érdekének tekintetéből inkább károsnak, mint hasznosnak vélik; de még ezenkívül, miután ezen csatlakozás nemzetiségünket, országnak függetlenségét és önállását veszélyeztetné: ennélfogva az indítvány, örömeire nemzetiségünk körül mindinkább fejlődő elve nek szentségének, el nem fogadtatott; azon fájdalom érzetével azonban, hogy hazánkban az anyagi szükség már oly magas fokra emelkedett, mely lehetővé tette, hogy őseinknek a' haza legveszélyesebb idejében állandón tanúsított önfentartási gyönyörű példájának ellenére az ország lakosai között illy eszme támadhatott. 12) Zólyommegyének a' vallás dolgában tett újabb intézkedései tudomásul vétettek, azon oknál fogva, mivel ez ügyben már mi is tettünk lépéseket. Indítványba hoztván ez alkalommal a' M. A. tb. ur által a' közelebb kibocsátott pápai brevén alapult primási körlevél törvényszerűtlensége, ennek tanácskozába vétele érdekes vitakra nyújtott alkalmat. Némelyek a' mindinkább halmozódó vallásérelmek miatt rendkívüli országgyűlést sürgetnek, hogy ezen bajok kiegyenlítése törvényhozás utján, a' mult országgyűlésen e' részben hozott törvényjavaslatok tekintetbe vételével intéztetnék el minélelőbb; P. D. ur azonban ovakodott a' rendkívüli országgyűléstől, nehogy a' bünt. törvényszerek 's a' katonaság elmelezs rendesítésével foglalkodó országos választmányok be nem fejezhetvén akkorra szinte országosan fontos és közérdeku munkálatjokat, ezeknek minélelőbb szükséges törvénybe hozatala megint hátrább essék; minélfogva oly értelmű felirást javasolt ó fels. elbe terjesztetni, miszerint ezen több törvénytelen mód által bomlásba hozott vallásügyet 1791dik évi állapotjába visszahelyeztetni méltóztatnék; nem csupán tehát a' primási körlevél érvénytelenítésére kéretik meg, mint az e' előbbi tudósításban áll, mert hiszen már annak keletkezése előtt is megszülettek a' vizsályok, melyek az 1791ki valláshelyzet törvényességét felbontották; 's közviseltetők tránk ezen indítványa 's módosítása el is fogadtatott. 13) Szatmármegyének a' 12 pont haláláról nekrológja, a' 14) Tornamegyének a' magy. útlevelék iránti levele, e' részbeni intézkedésünk után, tudomásul vétetett. 15) Orcey György b. urnak, mint az orsz. gyümölcskertészeti szakosztály elnökének részvények gyűjtését kérő levele, segélyek gyűjtése végett a' 4 fős. bíró urnak kiadott; mely uton nálunk bármilyen segedelmezések is nagyon ritkák szoktak lenni, mit tanusít az orsz. érdeku iparegyesület pártolatásáról szóló jelentése is főbiráinknak, miszerint annak gyámolítására a' járásokból csak egyetlen krajczár sem szedethetett be. Szomorú igazság, de lelünkét nyomja, 's ezt nyilvánítani kötelesség. 16) Bemutatott gr. Zichy Istvánnak, Nagy István, Nagy Károly, Bödői Péter és Mészáros István esicső jobbágyok közt történt örök megváltási szerződése, melynek egyik eredeti példánya levélárba tetetni, másika pedig a' nm. htan. a' csodához a' törvény értelmében felküldetni rendeltetett. Legelső példa eddigelé megyénkben, mely nemesak figyelmet, de közörmöt is gerjeszte keblünkben. 17) A' marhahús ára a' régi maradt. 18) Jövő közgyűlésünk határnapjaul pedig jul. 4ke tüzetett ki. — Törvényszékünk 16kán kezdődtek, melyekről, minthogy a' vegyesházassági tszék is megkezdé már munkálatát, a' nevezetes tárgyakra nézve tudósítandom önt. F. hó 13ka délutánján jeles manevrei mulatságnak valánk tanuji, midőn a' város esallókői részénél a' két dunát egyesítő bástyák 's földalatti utak álguzással próbáját láttuk. Tömérédek nép tolonga már 3 órakor a' bástyák felett, mik rege-deztek az alattok ellőtt számtalan álgu-dörgésre, 's valódi harci élmény volt hallani e' bömböléseket, 's látni a' sűrűn karikázó löpor-füstöt, mely a' környéket népestül ellep. — A' próba megtörtént 's minden veszély nélkül; 's a' nép, mely figyelmesen szokott venni minden illy katonai műtétet, legnyugodtab vágy-elégültséggel távozott el. 99.

Sümege apr. 10kén: Évnegyedes közgyűlésünket Zala-Egerszegen elnök alispánunk szokott üdvözlések után f. e. apr. 11én nyitván meg, kik ennek szinte befejezteig fül- és szem- tanuji voltunk, méltán elmondhatjuk, hogy azt kezdétől fogva végeztéig komoly férfiaság 's érett megfontolás jellemző, 's egyuttal meggyőződünk arról, hogy illy szellemben nemes megyénk municipalis joga-

it soha sem féltheti 's a' statutiarius körrendeletekre csak távolról sem szolgál-
tat alkalmat; egyébként sajnos tapasztaltuk azt is, hogy 3ik 4ik napra any-
nyira leolvadtunk, hogy közgyűlésünk egy érdekteljes kisgyűléssel alig alig ál-
hatta volna ki a' concurrentiát. 10ra a' h. tanácsból érkezett intézkedésként fogva
elfogadtatott ezen nemes megyének azon kérelem útján fölterjesztett javaslata,
hogy a' fölkelő nemességnek mind ezidőig használatlanul heverő készületei a'
kir. kincstár által az illető cs. k. katonaság részire a' megvizsgálandók meg-
vizsgálása után váltassanak be. 2or: Egy az 1836ik évi 14ik és 1840ki 13ik
törvénycikkelyek nyomán teljesített osztályt, azon okból, minthogy ezen osztály
summás eljárás útján nem szoros értelemben vérek közt, hanem anya és gyer-
mekei közt intézkedett, a' nm. magyar kancellariától érkezett parancs a' fele-
ket a' törvény rendes útjára igazította. 3) Fölvastatott a' kemendi uroda-
lom rendes ügyészének panaszos levele, mellyben előterjeszti, hogy a' szepteki
jobbágyság, kevés kivétellel, közönségesen az urbéri munkát megtagadván, azo-
kat törvényszabta uton egyenkint elmarasztotta, minthogy pedig a' végrehajtás-
nak hatalmasul ellenszegültek, és az azt teljesíteni szándéklott alügyviselőn
méltatlanságot követtek el, kéri a' ns megyét, hogy a' főnálló törvényeknek
kellő sikert 's fogantatást szerezni méltóztassék. Jóllehet a' KK és RR felügye-
lői joguknál fogva a' törvények szentségét mindenkor épségben tartani ohajt-
ják, hogy azonban a' fenforgó esetben biztosabb lépéseket teshessenek, a' tör-
vényes eljárásnak, minthogy ettől a' folyamodó ügyész is elállani látszatott —
még ez uttali elmellőzésével egy jeles küldöttséget neveztek, melly a' panasz ér-
demét megvizsgálván, az ellenszegülő jobbágyságot szép móddal engedelmes-
ségre bírja 's a' bujtatókat az igazságot kiszolgáltató bíróság elibe állítsa —
4) A' statutiarius körlevél hálás köszönettel fogadtatott, 's ámbár olly szó is
említettett, mintha ezen dorgáló intézkedésként ezen ns megyére csak távolról sem
alkalmazható, de mivel municipális jogaink megböcsülhetetlen örangyala De-
ák Antal igen felfoghatólag megmutatta, hogy jobb ezen kérdést nem fesseget-
ni, mint a' kormányzásoknak az ellenünk liquidációra okot és alkalmat szol-
gáltatni, a' KK és RR megnyugodtak abban, hogy jegyzőkönyvbe egyedül a'
hálás köszönet iktattassék 's így a' mea culpa fessegetése mellőztessék el. 5)
Bihar megyének bizonyos tized kérdésében a' kir. curia által jóváhagyott de
igazságtalannak vélt szóbeli perben hozott ítélet érdemében megkereső levele
az országos utasításokat készítő választmányra bízott. 6) Zólyommegyének
a' vegyes házasságok tárgyában már másod ízben érkezett, de az elsőtől lé-
nyegesen nem különböző fölszólítása tudományul vétetvén, a' többi hason-
tartalmu iromány rovátába soroztatott. 7) Temesmegyének megkereső ér-
zékeny levelét az elkövetett katonai borzasztó kihágás érdemében bús komo-
lyan fogadták 's ő felségéhez fölrást határoztak fölshajtván ez uttali is: vajha
a' katonaságot tápláló békesi polgár ezen a' belbátorságot is egyenlően föntar-
tani köteleztetett status ellenében valahára kellő elégtételt nyerhetne! 8) Tolna-
levele a' testvér Erdélynek magyarországi összekapcsolatása érdemében
pártoltatást nyert. 9) Szatmárnak értesítése a' megbukott deuralis tárgyban sa-
jnosan fogadtatott, kijelentvén ez érdemben a' KK és RR. hogy előbbi nézetöknél
továbbra is állhatatosan maradnak. 10) Sopronymegyének és városának a' sza-
bad kereskedést és vám-szövetséget tárgyazó fölszólítása rokon részvételre ta-
lált. 11) A' bécs-trieszti vaspályának Magyarországon leendő átvitele tárgyá-
ban fölrás rendeltetett. 12) Tolnamegyének megkereső levele a' debreczen-
fiemei vasut érdemében szinte pártoltatásra talált. 13) A' közbátorság elvei ki-
dolgozására megbízott választmány munkálatát beadván 's fölvastatván, elmé-
letileg tökéletesen meggyőződtek a' KK és RR, hogy csak ezen 's nem más
rendszabályok nyomán lehetséges a' vagyon és személybeli bátorságot föntar-
tani; azonban, mivel a' foganatba-vétel egyedül a' törvényhozó test által meg-
állapítható 's a' kiváltságos rendet is egyaránt kötelezendő fizetés mellett vol-
na eszközölhető, egyik táblabíráknak a' rögtöni foganatosítást sürgető, jól
lehet minden tekintetben csinos előadását, köztiszteletű Deák Antalunk töké-
letesen meggyőngítette 's megmutatta, hogy az átalakulás korszakát nem a'
parázs-nélküli szalmatűz eszközlendi, hanem az érett megfontolás, mert ugy-
mond az illy elragadtatások már sok forintot varázsoltak ki zsebeinkből, 's a'
siker ritkán felelt meg a' várakozásnak; kész tehát minden áldozatra, de csak
a' törvény által kijelölt uton, ezenkívül azonban adót magára rovatni nem szen-
ved, azon régi köz mondással zárván de velős szónoklatát: omne
regnum in se divisum desolabitur 's a' t. — ez határozattá lön sőt az indítványzó
táblabíróknak némi megnyugtására elnöki is kimondatott, hogy a' szüle-
tett gyermek kedves ugyan, de annak lábra-állíthatása iránt gondoskodni kell,
annakokáért ezen tárgy elvben egészen elfogadtatván, gyakorlati oldalának ki-
dolgozása a' jelentő választmányra bízott, melly annak idejében országgyű-
lési utasításul szolgálhasson. 14) Keglevich Gábor gr. új főtárnoknak üdvöz-
lő-levél határozatott. 15) Pestmegye átírása a' munkabér-árszabása érdemé-
ben, minthogy ez Zalamegyében már amugy is szokáson kívüli, tudományul vé-
tetett. 16) Az Eszterházy Károly gr. által Pápa m. városban alakítandó gyapju-
vásár annak útján pártoltatni rendeltetett. 17) A' marhahus fontjának ára az
előbbeni mód szerint 9 — 10 v kron meghagyatott. 18) Jövő közgyűlésünk
határnapja aug. 8ra, a' törvényszékeké pedig september 5re tűzetett.

Trencsénymegye apr. 5én kezdé második évnegyedes közgyűlését, melly-
nek közérdekű tárgyai köv. valának: 1) Erdemes bíránk, Borsiczky Istv. indít-
ványára a' hazaszerzte tisztelt, érdemduis zalai követet, Deák Ferenczet egyhangulag
bíráink koszorujába tüzetni elhatározták egyenk Rdei. Ugyancsak Borsiczky ur
javaslatára elhatározatott, miszerint rendesb törvényszolgáltatás tekintetéből
ezentul a' bírák közül tizenkettő törvényszéki bírónak választassék, még pe-
dig csupán azon bírák közül, kik birtokosak 's ennélfogva függetlenek, de vi-
lágosan kizártnak az ügyvédek és uradalmi tiszték. Első választás jövő köz-
gyűlésünkön, jul. 18ikán fog gyakoroltatni, még pedig azon rendszabályok
szerint, mellyeket szomszéd Nyitra megye is célszerűeknek vallott: minden
szavazó az általa választott 12 bíró neveit leírván, azokat lepecsételve az
elnök elibe teszi le; a' korteskedés tisztügyészi kereset büntetése alatt tilos.

A' két törvényszéken csak az így megválasztott bírák, 's a' hiteles bizonyosság,
melly szbíró és esküttől álland, fognak szavazhatni, e' szerint a' többi táb-
labíró csupa tiszteletbeli bíróvá lön, 's a' törvényszékeken egyedül megje-
lenhetési joggal bír. 3) Megyénkben évenként választatni szokott fűrdői biz-
tosági bizottságot, melly alkalommal Pong-
rácz Arnold gr. szőnyegre hozá, mikép megyénk fűrdőhelyeire gyógyítás ör-
ve alatt a' kültartományokból számtalan hazardjátékos szokván összeseregleni,
álnok fogásikkal a' vendégeket nemesak szerfölött károsítják, sőt az erkölcselen-
ség gyomát is hintik közöttünk, mire nézve határozatott, hogy a' hazard-
játékosok, ha nemesek, tisztügyészi per útján, ha nemtelenek, a' fűrdői biztos
által summás uton, az ide vonatkozó törvény szerint 100 aranyban marasz-
taltassanak el. 4) Meghatva nemességünk azon szellemét, melly adózóink
súlyos terheit könnyíteni kész, elhatározták megyénk Rdei, hogy a' hivatalos
vontatók számának csökkentése tekintetéből jövő év kezdetétől a' közgyűlések
egyszerre tartassanak a' törvényszékekkel 's minden tisztviselő csak egyszeri
jövet 's menetre kapjon hivatalos vontatót, ezenkívül a' várnagy és állo-
mási biztosak kötelesek ezen rendszabásra szoroson felügyelni; ha
pedig akadna még is eset, hogy valamely szbíróknak a' gyűlés folyama alatt kelle-
ne járásába rándulnia, erre az első alispántól kérend engedelmet. 5) Bel-
szerkezeti rendtartás, de főleg a' tanácskozást zavaró visszaélések elkerülése
végett köteles ezentul minden szólni kívánó magát eleve a' jegyzői hivatal-
nál följegyeztetni, minék isten adjon legjobb s jkert, azonban majd meglátjuk:
miként leend ez így gyakorolható. 6) Hogy a' gyűlésen előforduló érdekeseb
tárgyakat előre megtudhassuk, azok jegyzéke 's rövid kivonata ezentul a'
megyei irnokszobában a' közgyűlés előtt megtekinthetős végett kitétetni ha-
tározatott. 7) A' megyénkhez is intézett htanácsi statutiarius intézkedésként nézve
határozattá lön, hogy e' megye Rdei mindenkor a' törvényes ösvényen marad-
ván, e' feddő leiratot magokra nem alkalmazhatják, mindazáltal aggodalmat ger-
jeszte az bennök, miszerint ez által a' III. R. 2. czime által tulajdonított ren-
delet-alkothatási jogukat veszélyeztetve láták; miert is e' tekintetből ellene
ovást határoztak jegyzőkönyvileg kimondatni, 's ezen ovást egyedül csak
egy prépost ellenzette. 8) Megyei rendes mérnök Barényi, almérnök pedig
Balgha Aloiz választatott. — 9) Az árvamegyei főispánhelyettesi székfoglalás
ünnepélyére 80 tagbul álló küldöttség nevezetett.

(Erdélyi országgyűlés.) Országgyűlésünk közelebből két nagy fontossá-
gu tárggyal foglalkozott: t. i. a' só es adóval. A' só tárgyában ő felségének ta-
valyi nov. 27li, leirata hogy a' sóval szabad kereskedés 1791en rendszeres biz-
tosságra levén utasítva, 's az 1838ban tett felirat többi pontjaira nézve ő fel-
sége boldog emlékeztető atyja által ismételve kegy. válaszokat adva, azokhoz
kegyelmes urunk is ragaszkodik, ne hogy a' köz jóllét magányosért hátra-
tétessék. A' RR ragaszkodva mindenben 1838diki feliratukhoz alázatosan visz-
szairni határozta, hogy ha szinte a' sóval szabad kereskedés tárgyalatását
rendszeres biztosságra utasították is az 1791diki RR., azért mindazá tal nincs
az országgyűlés elrekesztve, hogy az iránt kiszemelés útján intézkedjék, de
különben is e' tárgyban 1838ban már egy az országgyűlés minden osztályu
tagjai által kinevezett rendszeres választmány munkálatot készített, 's azt a'
RR tárgyalván, nincs semmi ok többé azt viszont rendszeres biztosságra uta-
sítani: kéri azért a' RR ő felségét, hogy az 1838ban fölterjesztett 's jelen
kir. leirat által semmi részben meg nem czáfoltt okaitak tekintetbe véve a' nem-
zet ezen esalhatatlan, kétségtelen és számos törvény által biztosított jogát, mellyet
az ő fels. szents. esküje által közelebből is megpecsételt leopoldi hitlevél is meg-
erősített, méltóztatnék megerősíteni 's a' szabad sókereskedési joggal él-
hetésbe az országot visszahelyezni, a' kir. leirat másod ágára pedig terjesz-
tessék föl, hogy az, miszerint a' közérdek magányosnak alá ne rendeltes-
sék alkotványos országban, a' törvények meggyengítésére okul nem szolgál-
hat, mert a' törvények megtartása alapja a' közjóllétnek; de a' só árának
leszállítása nem is magányos, hanem az ország tagjainak mind egyenkint, mind
összesen véve közérdeke. Sőt akkor lenne a' magányos érdeknek a' köz fel-
áldozva, ha a' kamra hasznáért ezen egész országot nyomó és sok törvényel-
leniséget, elaljasulást, testi és vagyoni kárt okozó sérelem orvoslata elmellőz-
tetnék. Méltóztassék azért ő felsége a' sónak régi törvényes állásában visz-
szahelyezése által az ország ezen súlyos sérelmét kegyesen orvoslani. Megké-
retett egyszermind a' királyi főkormány, hogy a' kamrai tiszték kicsapon-
gási korlátozását 's büntetetlen nem hagyatását méltóztassék eszközteni. Az
adó tárgyáról részletesebben közelebből, most csak annyit, hogy a' rend-
szeres választmányra bízott két hét alatt véleményes munkálatot készíteni az
iránt: miként léphetne vissza az ország az adó kirovására nézve alaptörvé-
nyink szerint az országgyűlést illető jog gyakorlásába tetteleg vissza? Az apr.
5kei országos ülésben már most sz. kir. város Szamosújvár követei megje-
lenvén helyöket elfoglalták. — A' határszéli egyenlenség tárgyában szerkesz-
tett felirat megállapítottatott. — A' főkormányzó beiktatására nézve a' RR azon
ovásaikat, mellyeket mult alkalmakkor hasonló esetekben tettek, ezuttal is kö-
vetkezetességből megújították, köszöneteket nyilványítván azért, hogy ő fels. a'
KK és RR kérelmét tekintetbe véve, a' kir. főkormányzót nem azon vallás hívei
közül méltóztatott kinevezni, kikhez az udvari korlátnok tartozik .V. U.

(Szavazási ügy.) Sáros-Patak városa tisztújítási rendszerének terve-
zésére kinevezett 's f. évi 8dik sz. „Jelenkorban“ olvasható — választmány e'
részbeni javaslata, melly azonban elfogadtatott é, vagy sem? a' közlés nyo-
mán ki nem deríthető, figyelmemet vonta magára; tisztelvén mindenkinek vé-
leményét, ugy hiszem, azon érdemes választmány nem veendi tán rossz néven, ha
egyszerűbb, de még is — hiedelmem szerint talán biztosb módot, nem mondom
ajánlani — hanem azon közlésre vonatkozólag közre tenni el nem mulasztom.
Javaslatom ez: A' szótöbbség összeszedésére kinevezett választmány — áll-
jon ez bár hány tagból, de semmi esetre kijelölés alá nem eshetőkül, egye-
dül szavazati joguk fenmaradásával — összeülvén, minden illy tagnak külön
jegyzékive, 's reá az ezen vagy más hivatalra minden kijelöltnek neve írva

legyen; a' szavazandók egyenként a' terembe vagy szobába menvén a' kijelöltek közötti kedveltjök nevét érthetőleg szóval a' választmány előtt — de minden belső ujjabb ugynevezett informatio (értesítés) nélkül — kimondván, ennek szavazatja számmal, — az első p. o. 1, a' másodiké 2, és úgy tovább, — vagy egy fenálló vonással jegyeztessek minden tag által a' maga ivére a' kijelentett kedvelt nevek után, 's így egymást követve folytattassék a' szavazás. Eként a' papirtekercsek bontogatása-felolvasása's följegyzésével töltendő idő nyelne meg, 's egyszermind a' tekercsekre irt neveknek, ezekből eredő névsoroknak kezeken foroghatása 's keletkezhető személyességek elháríthatatának. Azonban, nehogy egy — ha találkozhatik illy alacsony jellemű egyed, tán kétszer 's többször is szavazhasson, tanácsosnak vélném — kivált ott, hol személyenként nem minden szavazó lehet ismeretes a' választmány vagy küldöttség előtt: hogy tudomásul tétetvén a' választási nap, minden, kinek ahoz joga van, egy bizonyos órában leendő megjelenésre is előre szólíttassék föl, de olly szigoruan megtartandó határozattal: hogy a' később megjelenendőknek semmi szín alatt menségük el nem fogadtatván, szavazhatási követelésüknek siker se adassék. Az illy szilárd akarattal, ha t. i. a' hely 's alkalom kivált kisebb városi hatóságoknál létesíthetőbb, de megyei tisztválasztásoknál is, hol az külön járásokonként történhetnék, öszszgyűlt minden szavazandó egyed egy terembe vagy tán több szobába seregelvén — innen juthasson a' szavazatszedő választmányi ülésbe, honnan, — mi ohajtható — másfelé lenne a' kijáras minden ujjabb bejuthatás és szavazhatás elzárása mellett. Megtörténvén a' szavazás, az iven öszszehasonlításából a' szótöbbséget nyert nevek kitűndenek. — Így tán legnagyobb részben segítve lenne a' tiszta meggyőződés akadályin; a' szavazatszedő tagokról pártoskodást, csaláságot, v. egy kézre játszást fölteni nem merek 's nem is lehet. Én a' szavazást eként látom gyöngye szememmel célszerűnek, soknak erősb látása lehet. A' tiszta meggyőződés minden akadályit — tegyük szívünkre kezünket, 's megdobogja — mig földi lények vagyunk, egészen elhárítani teljes lehetetlennek tartom, de ki mint főz, ugy eszik, Pilátus azt mondá: „ti lássátok.“ Érdek, vagy önzés vezérel majd mindenkit, sokat azonban e' szent háromság: „igazság, emberiség 's elv“; — de sokat, gyáva félelem, személyes gyűlölség, mik jobbadán tisztviselőknek — sérteni sehol és senkit nem szándokom, — némi önkényökből, hivatali visszaéléseikből 's tulságos követeléseikből magyarázhatók. Itt nem hallgathatom el, hogy egy régi krónikának, melyben én valaha igen sok szépet 's jót olvastam — néhány szavait ne idézzem: „Wäre ich ein Edelman, — sagte der . . . so dürfte mir kein Verwalter auf einem Bauer reiten. Diese Rede that ihre Wirkung. Die Unterthanen durften ihrem Grundherra, wie die übrigen Affen, gerade ins Gesicht sehen. Sie wurden nicht mehr vor den Pflug gespannt, und die Verwalter durften nicht mehr auf ihnen reiten. Die Bauern, sagt die Kronik, fingen wirklich an, ihren Edelman zu lieben, seitdem sie ihm ins Gesicht sahen, und keine Verwalter mehr auf ihnen ritten“ *) — Fiat applicatio. Trucka Pál, h. ü.

(Ipar's tőzsérügy.) Hiteles hírek szerint Sziléziában mind a' legfinomabb mind közép finomságu gyapjura több szerződés kötött 's ezekből itélve mind a' finom mind középfinom gyapju ára majd igen egyenlő leend a' tavalyival. De az idei gyapju több 's fizetőbblesz a' tavalyinál közönségesen, minek főleg a' vetésen hosszab legettetés oka. A' legfinomabb fűrtű majorságbeli gyapju mázsája 130—140 ezüst tallér, vannak azonban paraszt juhászatok is, melyek itt gyapjok mázsájáért száz ezüst tallérnál is többet kapnak, mint az augsb. Allg. Zeitungis tudósít. Sziléziában most oda céloz minden törekvés a' birkaszatokban, hogy a' gyapjugazdagság, mennyire csak eszközölhető, finomsággal párosíttassék. Ez által jut Szilézia és Szászország azon álláspontra, mellyen túlhaladva minden európai juhászatot, nyugalommal várhatja be az ausztráliai évről évre növekvő gyapjuszaporodás fenyegető concurentiáját. — A' bécsgyőri vasutnak Neunkirchentül Gloggnitzig terjedő elkészült 's nem sokára megnyitandó pályaszakán april 18kán tevő a' vasuti tisztség próbautazását teljes megelégedésre. Hát Bécsütül Győrig csupán nevének fogya is mikor leend szerencsénk azon utazhatni? — A' lipseai Jubilate-sokadalomról előleg értesítő jelentések minden igen mérsékelt várakozásaiknak sem remélnék megfelelő vásárt, ugy hogy ámbár számos német és görög kereskedő van is már jelen, de szükségük (a' vásárlandó áru-mennyiség) alig terjed felére vagy legföljebb két harmadára eddig szokott vételeiknek. A' bőr mind elkelt, de valamivel csökkentebb áron az előbbi vásárlásnál. A' posztónak is jó keletét reménylik, de szinte csökkentebb áron, a' gyapjut olcsóbban vásárolható kecsgetetés mellett.

(Arad megyei malom-csatorna bevégete. Folyt.) Az aradmegyei örletést kulcsul veszem napszám és csekély vitelbér miatt, t. i. itt, ha az uraságok roboterővel örletetnek száraz-malomban, egy pozs. mérő gabnaörletért egy napszámot adnak, vagy pénzben 15 p. krt fizetnek; szinte így a' vonóstanlakos egy napot szolgál az örölő gazdának. Az aradi csatornai malmokba hat és több mérföld távolról jönnek örletni; tehát a' közép utat három mérföldre számítván, két lovas szekéren tizenkét pozs. mérő gabnát a' malomba hozva és megörletve 's malomvámon kívül haza vive, egy szekeres napszámba kerül, vagyis két gyalog napszámba; 's így nyer az örlető a' száraz-malomhoz képest tíz napszámot, vagyis egygyel öt napszámot gazdálkodik meg. Ez onnan ered, mivel az aradi csatornai malmokban tapasztalás szerint egy forgó kö 24 óra alatt apró szemes gabnából általában nyolczvan pozsonyi mérőt öröl meg jó parasztlisztre; illy hathatós süker által képessé tétetik az örlető a' mindjárt és hamar-örletésre, minthogy tizenkét pozs. mérőt egy kö legföljebb három és fél óra alatt leörl. Ezen kulcs szerint tehát hatodrésztét lehuzyván ama' huszonegy megyei örletni-való gabna öszvegéből, teszen szárazmalmok által a' deperdita hét millió nyolczszáz öt ezer napszámot évenként ezen áldott gabnatermő felében hazánknak. Ámbár nálunk a' közönség tulajdon gabnáját 's magának örölvén, de ha vonóstanal örölt szárazmalomban marhás gazda által, ez is természeti napszám fejében történik; a' zsidó pe-

dig kamat fejében öröltet: tegyük hasonlítást mindazáltal pénzben is. Tizenkét pozsonyi mérő gabna örletése 3 pgő frtba kerül helybeli szárazmalomban: vízi malomban három mérföldről hozva és vive, vagy ideoda nyolcz órai utra, az örletés alatt négy órai vonósi pihentetésre, 30 kr. pengőbe vagyis a' főnebbi szerben. De ezen szert helyesnek az is mutatja, hogy midőn az ut jó 's a' nép reá ér, (nagy munka idejében különben sem örlet a' közönség) 30 pgő krért fuvarban is elmegyén három mérföldre két marhával a' közlakos ott és akkor, hol és mikor 15 pengő krért a' szárazmalomban egy pozsonyi mérő gabnát liszté csinálnak. Fentebb vont határ széliben vanuak jobb vizimalmok is, ugymint: Temesvár, Nagy-Várad, Ungvár, Eger, Tata, Fehérvár, Csőr, Inota határi, pétfőrási, sód- és hév-víz parti malmok, ugyszinte marosi, tiszai, dunai és drávai hajós-malmok; ez utóbbiak négy hónapig nem dolgoznak a' jég miatt, kis víz miatt pedig két hónapig igen keveset, különben is sükerük csak közép szerű. Általában mind a' nevezett parti, mind a' hajós-malmok fölőslég örletéssel terheltevék, (kivétel ritka); azért szorgosak ezen ismértelő jelekből: hogy az oda vitt gabnát mindjárt a' tulajdonos vagy bizottja szeméi előtt nem örlik meg, hanem üresen visszamenvén a' szekér, a' lisztért újra jöni kénytelen többnyire; az egyik menetelt tehát deperditának kell tartanunk. 'S így öszszesen kerek számmal méltán tehetjük közelítőleg hét millió nyolczszázezer napszámba évenként azon veszteségét hazánknak, mellyet szenved ama' huszonegy megyében jó sikerű parti vizimalmok hiánya miatt. Az ezen összeget sokalótól azt kérdelem: tehát bizonyos öszszeírás szerint mennyi napszám vész el? mert csakugyan tagadhatlan, hogy az örletési veszteség azon huszonegy megyében irtóztató nagy. Továbbá jele az örletési fölőslégnek: a' vonós állatnak száraz-malomban megfizethetlen sanyargatása; örletéssel terhelt malmokban az ajándék évenkénti tömege, nagy adó, holott az örletési tized-vám elegendő jutalom száraz- és vízi-malmoknak; a' tulajdonos vagy bizottja távol létébeni örletésből származó alábbvaló és kevesebb liszt; az örletőnek, gabnájának, vonósának, minden euyhitó alkalom hiányzása; 's ez mind azért, mivel illyesekben az egyetlen igaz bírő „concurrentia“ a' malmok elégtelen számuk vagy csekély sükerük miatt az örlető javára hiányzik a' mindennapi örletési szükség kielégítésére; hát a' kereskedésre finom lisztet készítő olesó erejű vízi-malmaink mikor építetnek? pedig ezek is lehetségesek. Pest-csongrádi naviglio tervemben ezekről értekeztem. — Az aradi csatornán a' malmok fél, háromnegyed, egy és másfél mérföldre vannak távol egymástól, tehát ha egyikben kedvére nem szolgálnak az örletőnek, azonnal tovább megyen; ez oka, hogy itt fészerek, istállók, gabnatartók, zárt garatok, örletési pontos rendtartás, jótállás elegendő és jó lisztért, szorosán urodalmi jelenlako ellenörök által minden ajándék nélkül eszközöltetik; illy pontos szolgálat okozza, hogy hat és több mérföldről nyernek örletést ezen malmok annál inkább, hogy gépi sükerük is (négykerekű malomé könnyen 320 pozs. mérő 24 órában) hathatós, és így hamar kielégítik az örletőt. — Csatornára épült négy örölő kövű százhetven nyolcz vízi-malommal vagy is 712 forgó kövel azon rémitő vesztesége hazánknak megszüntethető, ezenkívül még a' birtokosok kétszáz nyolczvanezer pozsonyi mérő vám-gabnát nyernének évenként. Hogy a' nevezett huszonegy megyében 712 forgó köre lehetséges és alkalmas vizeink vezetése, megmutatja legkétségszér helyen, ugymint: Pestről Csongrádig és Szegedig navigliotervem; ez atya minden vízvezetésinknek (Wasserleitungen) hazánkban, és 280 örölő-követ adna (a' bácsi csatornán kívül, melly nézetem szerint 40 forgó kövű malmot előállíthat, 's így már lenne itt öszszesen 320 forgó kö); azért mindenütt, hol a' nemzetnek kis része, vagy néhány idegen foglalkozik technikai vállalatokkal, és így a' népnek vállalatokban gyakorlati értelmi vagyona (das Vermögen der gemeinnützigen Kenntnisse) kevés (ezt főkép gyárok, száraz és vízi nagyszerű közlekedés, virágzó belső kereskedés, és okult mezőgazdaság által nyerhetni nagyban), könnyen megeshetik, hogy az előbb keletkezett apró, vagy a' csődületől félő társulatok átokká válnak czéhi egyedáruság által, az első szükségü, még olly igen közhasznú intézetek akadályira is. A' pest-csongrádi naviglio ámbár olly tájon mén keresztül, hol egy patakcska vagy forráska sínes, de a' Dunából mégis kivihető; egyebütt lapály, vagy tágas völgyü többnyire hazánk földje, víz elegendő mindenütt, a' tájt ismerem (institutióból irok); azért megnevezett megyékben a' vizet igen sokféle vezethetni, a' mint akarjuk és értjük. Egy nemzetnek, országa földszíneinek jelleméből származott, nagy kincse a' vizeset (das Gefälle das Wassers); ezzel hazánk hegyek közti völgyeiben elegendő, sőt bőven meg van áldva; róna- és lapályföldünkön vizeset ugyan kevés, de vizosztó-épület és külön csatorna által, mint Aradban történt, hegyekből a' szükséges vizeset a' lapályra lehözatható és felosztható a' távozatra. (Vége köv.)

Délamerika.

(A' bolíviai ütközet részlete.) Az alsó-Peru 's Bolívia közti ütközetről közölt hírt megerősítik az Angliába ezen csatáról érkezett hivatalos értesítések. A' bolíviai sereg értesítvénye, melly Paz de Ayacuchoban novemb. 25dikén nyomtatott, részletesen írja le a' csata munkálatit. Szerinte Gamarra Alsó-Peru elnöke 's táborvezére Bolíviába rohanván, La Paz várost elfoglala; innen 5 mérfölddel beljebb nyomulván, Viachában megállapodott 's ezt erősíteni kezdé, mialatt Ballivian tábornok, Bolívia ujon választott elnöke, az ország erejét öszszegyűjtvén, nov. 13. csatát erre indult nem több, mint 3800 emberrel, mig az ellenség serege 5200 főből állott; nov. 18kán Ingavi mellett, nem messze Viachától, megroháná a' beütött ellenséget 's rövid küzdelem után daliásan áttöré a' sereg mind két szárnyait, a' még szilárdul állott derekot pedig pattantyússágával rongálván meg, a' győzedelem övé lön. Gamarra elesett az ütközetben, Castillot pedig, az alvezért 24 fő-, 150 altisztet és 3200 közlegényt elfogtak. Balliviant igen ügyes hadvezérnek festik 's első köze sorozzák azon vitézek közül, kik magokat spanyol Amerika számtalan forradalmiban kitüntették. Magány-hírek szerint a' győző Arica, Arequipa, Puno és Cuzco felé hajtott, mielőtt Alsó-Peruval békeszerződéshez fogna. — Rosas buenos-ayresi elnök erős ellensége, Lavalle tábornok halálát következőleg írják le az angol lapok: „Bolíviába futtában Lavalle egy paraszt vis-

*) Reformation des Affenlandes.

kóba vonult sáradalmból kinyugodni; az ötinaló ellenség nemsokára ugyan a faluba ért, 's egy katona pajkosságul ugyanazon viskó ajtajára süté puskáját, mellyben Lavalle nyugodt, 's rajta halálos sebet ejtett, de még is élt addig, hogy embereinek testét eltakarításul ajánlható, 'se' szerint Rosast a fejének láthatásabeli gyönyörtől megfoszthatá.

Anglia.

(Peel beszéde a' jövedelem-adó támogatására. Elegy.) Shiel az alsóházban hevesül támadá meg Peel jövedelem-adó iránti indítványát mondván, miszerint az inquisitorkodás gyűlölt bélyegét viseli e' rendszabály 's azért csak veszélyes háboru esetén menthető, midőn minden polgár örömeit áldozik a' hazának; de most, midőn a' királyné nyíltan kimondá a' trónbeszédben, hogy valamennyi hatalom legnagyobb barátsággal viseltetik iránta, most valóban nem lehet helye az illy utált rendszabálynak, mert az afghanistáni szerencsétlenség koránsem olly iszonyu esemény, hogy azt ennél szelidebb rendszabályokkal ne bírhatná megtartani a' hatalmas Anglia. Erre Peel lényegileg ezeket mondta: „Rendíthetetlenül hiszem, hogy indítványozott rendszabályoktól a' házat. Önök (az ellenzékhez fordulva) arról vádolnak, hogy az ország állapotja nem szükségesít illy rendkívüli jövedelem-szaporítást, ha pedig igen, ugy más eszközzel is orvosolhatónak vélik a' bajt. Még egyszer elmondom tehát jelen állásunkat. Midőn 1835ben, rövid közdő után, ismét kormányra jutott Melbourne, 3 millió font sterlinguyi évi fölösleget találtak önök; mi pedig 5 milliónyi hiányt vettünk át önöktől! (Dörgő tetszés a' ministeri padokról.) Nagyítottam é tehát a' bajt? (Megújuló tetszés.) Volt egykor ezen országban miuistere, ki így nyilatkozott: „A számadási évet egy milliónyi hiánnyal ugy hiszem e' nagy nemzet egy ministere sem merészlendi, 's az alsóház sem fogja ezt megengedni, mert illy bánásmód a' hazában hitelünket csökkentené, külföldön pedig jó nevünket veszélyeztetné.“ Azon minister, ki e' véleményét kimondá, Russell lord volt. (Tetszés.) És már most még egyszer kérdem: nagyítottam é a' bajt pénzügyi állapotunkra nézve? Imé, önök pártfőnöke így nyilatkozott, 's most mégis azt mondják, hogy minden bűn nélkül még 2 millióval nagyobbíthatni a' hiányt! Azt is szeretik mondogatni, hogy semmi rendkívüli szerencsétlenség nem ért bennünket. Hogyan, tehát van e' történetünkben olly rettenő csapás, mellyet az afghanistáni szerencsétlenséghez hasonlíthatnánk? (Halljuk!) Igaz ugyan, hogy ezen csapást fényesen jóvá tehetjük ismét; de arra szükséges, hogy semmi erőfeszítő eszköztől ne riadjunk vissza. (Tetszés mindkét oldalról.) Hogy ez igaz, imé azt senki nem tagadja; ha pedig igaz, ugy azt is meg kell önöknek engedniök, hogy fényes elégtétel kieszközlésire rendkívüli segélyforrásoknak kell megnyílni a' kormány előtt. Egyébiránt pedig én nem is tartom e' hiányt mulékonynak, 's magától megszűnendőnek, mikép önök, 's azért egyszerre ohajtom a' bajt tovább harapozásának elejét venni. Igaz ugyan, hogy a' jövedelemadó eddig csak háboru idején használtott; de azért az ország más rendkívüli szorultságaiban is alkalmazható, mikép a' ns lord (Russell) maga is megismeré, midőn 1833ban Althorp lord illyesmire czélzó indítványát támogató. Ennél fogvást a' volt ministerség pártjától illy makacs ellenzést most épen nem várhattam. De a' ns lord azt mondja, hogy másképp is lehetne a' bajon segíteni, hogy például az ingatlanokat is olly örököségi díjaztatás alá lehetne vetni, mint az ingó vagyont. Jól van, de ne feledjük ám, hogy két év előtt a' ns lord (Russell) collegája ezen rendszabály indítványoztatását határozottan ellenzé. Ha tehát ezt indítványozám vala, ugy bizonyosan jövedelemadót hoztak volna ellenembe szönyegre a' tisztelt urak, mert akkor is csak olly következetlenek volnának, min épen most. A' ns lord tehát gabonavám-csökkentés, örököségi díj és a' közvetlen adó fölemeltetése által gondolja bajunkat orvosoltathatni. Mind ezt igen könnyen czáfolhatni meg. (Halljuk!) Ha a' gabonavámot 8 shillingre határozzuk, az már magában sem használhat az országos pénztárnak, részint csekélységre miatt, részint pedig azért, mivel több esztendőben semmi idegen gabona nem fog az országba szállíttatni. A' mi a' közvetlen adózás főlebb rugtatását illeti, ugyan hová emeljük azt még, midőn csak nem rég is 10 pettel nagyobbították azt? Nagyobbítsuk csak a' közvetlen adózást, és majd meglátjuk, mit nyerrünk vele! Vessünk nagyobb adót ablakok, lovakra, cselédségre 's a' t., 's a' gazdagok majd eladják lovaikat, cselédjeiket elűzik, ajtajokat becsukják, és Mailandba, Romába vagy Magyarországra utaznak, a' hová a' ns lord indítványára nem futhat utánok, míg az én törvényjavaslatom mindenütt utól éri őket, miután a' hazából távollevőket is egyenlő súlylyal terheli adóztatási tervem. E' szerint a' ns lord terve csak a' kivándorlást mozdítaná elő, míg az én indítványom hihetőleg több vagyont honn fogna megtartani. „Ezután röviden arra szólítá föl a' házat Peel, hogy ha tervét nem helyesli, ültesse azon férfiakat kormányra, kiknek terveit jobbaknak tartja. Némelly érdeklenen közbenszólások után a' vitálás elhalasztatott. — Az özvegy királyné jövő majus vagy június folytában németországi rokonit szándékozik meglátogatni. — A' szász királyt a' térdszalagrend lovagjává nevezte ki a' királyné. — Indiai magánylevelek szerint a' fogoly angol nőekkel igen böcsületesen bánnak az afghanok — Essex megye egyik községe asszonyt választván a' szegények fölügyelőjévé, a' méltóságra emeltetett asszony néhány ellenző kiáltozót illy nyilatkozattal csöndesített le: „Mit beszélnek Önök? Ha asszony lehet királynénk, ugy nem látom át, miért ne lehetne itt a' szegények fölügyelője szinte asszony!“ E' nyilatkozásra minden további ellenkezés azonnal megszünt. —

(Részletek a' keletindiai összeesküvésről. Elegy.) Azon választmány, melly a' keletindiai adózó fejdelmek résziről a' keletindiai társaság ellen elkövetett zendületi merények megvizsgálására küldetett ki, így adja elő ezen messze ágazó ármányokat: „E' politikai ármányok első nyoma 1838ki novemberben mutatkozék, midőn egy szegényül élő szikhjelenvén meg Nellornban, magaviselete által gyanút ébreszte. Befogatván ez, azt vallá csak, hogy neve Doven Doss és Futschagutból származik; a' nála találtott 50 rupia mindazáltal szegénységét meghazudtolá. A' bíró cselhez fogott, 's megbizottja gyűlölséget szinelvén a' fogoly előtt Anglia ellen, csakhamar kitudá a' fogoly-

tól, hogy ő a' dzsudporei fejdelem kémje, ki 9 más indiai fejdelemmel szövetekezett az angol hatalom megbuktatására Indiában; ezeken kívül még Rundzsit Szing is megegyezett a' zendületi tervben, de csak a' perzsa és moszka segédhad megérkeztek akart nyíltan föllépni az angolok ellen. Az általános fölkelés azon éjre határozottatott, mellyben a' moszka hadsereg közeledtének híre megérkezik. Az angolok kiűzetése után Keletindia, egy alkirály kormányzása alatt, adófizetője fogott volna lenni Perzsiának. Stonehouse e' tervet minden részleteivel még 1838. dec. 15kén tudatá a' kalkuttai kormánnyal 's 3 nap mulva ismét egy kémet kerite kézre, kitől szolgálja által szinte érdekes vallomásokot esalt ki, mellyek lényegileg megegyeztek a' korábbiakkal, 's csak abban különböztenek, hogy Dost Mohammedet is frigyessnek erősíték. Midőn a' perzsa hadsereg Herat alól visszavonult, tervök megváltoztatására kényszerültek, 's minden reményöket azon körülményben helyezék, mellynél fogvást az angolok nagy haderőt voltak kénytelenek Afghanistába küldeni. Elhatározzák tehát, hogy mihelyest Afghanistában keményen folyand a' háboru, azonnal tömegestül fölzendülnek a' bombayi nagyobb tartományok, és sergeiket Hyderabad felé küldendik, mellynek lakosait szinte fölzendíthetni gondolák; onnan pedig Madrasba szándékoztak rohanni az angolok legyőzetése után. Ez azonban nem történt meg, mivel több kém elfogatása tetemesül csökkenté a' zendülők bátorságát 's arra bírta a' főnököt, hogy nyugton várakozzék. E' szóbeli vallomásokon kívül még számos levéinek juta birtokába Stonehouse, mikből kiviláglott, hogy egész Keletindiaiban bizonyosnak hívék a' perzsa-moszka segélyhad megérkezését. Egyik levélben világosan állittatik, hogy Heratnál 40 ezer moszka vár parancsot az angolok ellen indulásra. Más levél pedig vallási háborunak nevezi a' tervezett zendületet, mondván, miszerint a' wechabiták irtó háborút hirdetnek minden hitetlen felekezeten ellen, 's hogy párthiveik napról napra szaporodnak. Stonehouse fölfödözése nyomán leginkább a' kurnahli nábob birtokában folytatá nyomozását, a' választmány törekvéséből kiviláglott, miszerint csakugyan leginkább a' wechabita papok izgaták a' népet, 's még a' sipahikait is vallásukra iparkodtak téríteni, hogy aztán annál könnyebben csábíthassák őket munkás részvétre a' háboruban. Megjegyzésre méltó, hogy a' vizsgáló választmány, saját szavai szerint, még csak küszöbén áll a' fontos fölfödözéseknek, mellyek kulcsát már kezében tartja. — Auckland I. keletindiai főkormányzó, napiparancsot bocsátott közre, mellyben az afghanistáni balesetet tudatja, 's egyszerűen bátorságra serkenti az angolokat, mondván, hogy a' kormány mindent elkövetend Anglia tekintetének hatályos föntartására. — A' londoni lordmayor baroneti rangra emeltetvén, april 13kán kérdék Peelt az alsóházban: nem fogja é a' kormány O' Connelt is, mint dublini lordmayort, hasonló megtiszteltetésben részesíteni, mire Peel kitérőleg válaszolá, miszerint ezuttal még hallgatnia kell azon kitüntetésről, mellyt a' dublini lordmayor részire a' királyné előtt talán indítványba hozand.

Oroszország.

(Poniatovszky emléke.) A' hazájok hősei iránti tisztelet buzgalmat gejeszte a' lengyelek kebleiben Poniatovsky József hgnek méltó emléket Varsóban emelni. Aláírás utján könnyen gyűlt be a' szükséges költség. Thorwaldsen remeklé a' mintát, melly hosszú időig díszbe volt a' varsói gipszöntvények gyűjteményének. Öntéshez készülés közben kiüte a' lengyel lázadás, 's a' munka folytatását megakasztá. Végre, mintegy két év mulva, készen állott a' hálaemelte mű, római modorú, bronz lovagszobor. De Pétervárról parancs érkezik, miszerint az emléket a' hálás nemzet keblében nem állíthatni fel, hanem azonnal Moszkaországba kell czipelni; 's már lerontatnak az öntőműhely falai, 's tervezetük is az óriás szán, mellyen a' szánút beállítával a' lengyel emlék elhagyandja a' lengyel földet. Az aláírók nem látnak más eszközt 's módot a' hőszobor megtarthatására, mint Tyszkievicz grótot, ki a' vállalatban 2000 arannyal részesült, a' vállalkozók nevében közbenszólásra birni, hogy a' szobrot magánytulajdonának nyilvánítsa. 'S a' hőszobrot nem hurezolják többé Oroszországba, hanem a' helyén öszszetörök 's összeolvasszják, 's még Thorwaldsen mintáját is porrá zuzzák! — Reméllik, miszerint a' czár közelgő ezüst lakodalmának ünnepélyén egyetemes bocsánatot fog hirdetni a' lengyel lázadásakor száműzöttek részére.

Svédország.

(A' svéd pénz. III. Gusztáv irati felnyittatnak.) Stokholm, apr. 1jén A' norvég storthing e' napokban lényeges engedélyt kapott. Több év óta ugyanis panaszkodék a' storthing arról, hogy a' svéd pénzekre a' svéd czimer mellett Norvégia czimere is veretett, mi által ez nemzeti érzékenységében függetlenségét látta sértve. E' napokban kiboocsátott kir. leirat végre meghagyja, hogy ezután mindennemű arany, ezüst vagy réz svéd pénzre csupán a' svéd czimer veressék. E' szerint a' királyi 's régi goth czimer eltűnendik a' svéd pénzekről 's azokat egyedül a' három korona díszesítendi. — Mart. 29én nyittattak fel Upszálában azon ládácskák, mellyeket III. Gusztáv 50 évi őrzés végett az ottani egyetemre bizott. Ezen király ugyanis jun. 23án 1788ban, midőn fővárosát elhagyá, az Oroszország ellen kezdett háborút személyesen vezérlendő, legérdekesb iratit két ládácskába csukta 's fia tanítójának adta által, hogy azokat, a' király halála után az upszalai egyetemre bizza olly világos föllét mellett, miszerint azokat felszázadnál előbb felnyitni ne merjék. A' nagyobbik ládácskában 24 irománycsomót találtak, mellyek közül egyik a' király Olaszországba utaztakor 1783baa pecsételtetett ezen felirattal: azon göngyölöket, mellyek egy + vagy „szabad kömvesség“ szóval jegyeztetvék, senki más nem törheti fel, mint az uralkodó király saját házából. Ezeket tehát sem XIV. Károly sem Wasa hg nem nyithatja fel. A' többi csomó királyi 's ministeri levelezéseket foglal magában, mik közül kiemelendő az 1742diki fanni háboru naplója. —

Görögország.

(A' határőrség eltávolittatik. Elegy.) Athene, mart. 27én. „A' porta nyilatkozata szerint a' Görögországgal határos tartományokban véghez vitt ujonczállítás koránsem háborgós czélzatu. Mert a' török udvar tagad minden ellenséges nézetet Görögország ellen, 's ismétli, mikép azon készületek Szyria miatt tétettek. Hogy barátságos indulatát a' szomszéd ország iránt tetteleg tanu-

sítsa, Epirosz és Thesszáliában öszszegyűjtött seregeit az ország belsejébe parancsolá. Melly megnyugtatás következtében a mi seregink is visszahívtak a határtól. Mi részünkről azt tartjuk, hogy Görögország ezen tárgyban intézkedési lényegesen emelik a külveleményt önállóságáru. — A francia hadihajó egy osztályát naponkint várjuk Szmyrnából. A görög nemzeti bank sikerteljesen kezdé meg munkálatit, részvényi nagyon kapósak. Rothschildház az előbbieken kívül még 50 részvényt vett. Sok bécsi s más német ház is részesült benne, s általában e vállalatnak nagy hitele van, mert 8 pct évi kamat van biztosítva.

Gabonár váltó garasban, Pesten pesti, egyebütt pozs. mérőt értve.

	Tisztább.	Köztes.	Rozs.	Arpa.	Zab.	Kukorica
Pest	22	20-260	160-175	135-145	100-114	75-82
Komárom	16	40-146	20-135	—	76-80	52-56
Szeged	16	125-130	—	115	65-70	64-65
Pécs	16	125-130	105-110	90-93	—	50-53
Baja	16	110-127	93-110	—	90	—
Mosony	14	137-176	100-120	91-102	76-80	50-55
Miskolcz	20	140-150	110-120	105-115	—	90-12
Uj Beese	18	120-140	—	—	60-65	50-55

Pénzkelet: Bécsb. apr. 23án: 5 petes statuskötelez.: 103 1/8; 4 petes: 99 3/4; 3 petes: — 1834ki kölesön: 700; 1839ki: 280 3/8; bankrészvény: cs. k. aranyagio: **Dunavizálás:** april. 23kán regg. 8 órakor: 6' 6" 3" a' zerus felett.

É R T E S I T Ó.

Haszonbérletek.

3) Szabad kir. Kassa vsa részéről közhírré tétetik hogy a' következő sz. k. Kassa városához tartozó királyi jövedelmek, jelesen az „Arany Csillag” cz. alatti bolt, sz. István és Kassa-újfalú helységekben létező koresmák, Hámori és Pukanczi csárdák és Bélai vendégfogadó, Garadnai malom és Hámor helységben találtató némely szántóföldek és rétek, nemkülönb 18 kisfalusi malom f. é. majus hó 11dik s 12dik napjain nyilvános árverés után a' többet ígérőknek f. é. nov. Itól számított három egymástáni esztendőre haszonbérbe fognak adatni.

A' bérleti szándékozók a' szükséges bánatpénzzel ellátva, a' fent kitétt napokon sz.k. Kassa városánál megjelenni ezennel hivatalosak: a' szerződési feltételek előlegesen sz. kir. Kassa városa számvevő hivatalánál naponkint megtekinthetők.

3) A' kegyes alapítványi kir. uradalmakhoz tartozandó mágocsi uradalomban f. évi majus 2kán ugyan folyó eszt. nov. Iső napjától kezdve három egymástáni évre köv. kir. haszonvételek lesznek nyilvános árverés után haszonbérbe adandók; ugymint:

- 1) Magoes mezővárosban a' szeszese italok kimérésének joga, urbéri pálinka-kazán, pénzbeszedéssel együtt;
- 2) Hasonló jog Nagy-hajmás nevű helységben
- 3) Hasonló jog Jenői helységben, és
- 4) Szinte ama' jog Harezi nevű helységben, és csárdában;
- 5) Magoesi pálinkaház, kereskedő-bolttal és lakházzal együtt;
- 6) Magoesi mézarszék lakházzal;
- 7) Nagy-hajmási pálinkaház bolttal és lakházzal együtt;
- 8) Nagy-hajmási mézarszék;
- 9) Jenői pálinkafőzésnek, husvágásnak és kiskereskedésnek joga;

- 10) Harezi pálinkaház;
- 11) Harezi husvágásnak joga.
- 12) Tilos vadászat a' mágoesi és nagy-hajmási betáblázott határookban.

Bérleti kívánók reggeli 9 órára a' tisztartói írószobába Magoeson, minden százra 10 for. bánatpénzzel ellátva, illendően meghivatnak. Keit Magoeson mart. 12ik 1842.

Hirdetvény

3) A' nm. m. kir. kamra k rendeletéből ezennel hirdettetik: hogy Márnaros vgyeben a' szigeti k. koronai és kamrai uradalomhoz tartozó haszonvételek f. nov. Iső napjától kezdve három egymástáni következő évre f. év majus 9kén Szigeten az uradalmi íróteremben tartandó nyilvános árverés után a' többet ígérőknek haszonbérbe adatni fognak, ugymint:

1. A' szigeti koronai vendégfogadó; 2. A' szigeti zólyomi fele koresma; 3. A' szigeti kóser-italok koresmáltatási joga; 4. A' szigeti Holczter fele koresmai jog; 5. A' sváb-utczabani koresmáltatási jog Szigeten; 6. A' szigeti bandzsai koresmai jog; 7. A' szigeti Hoffer fele koresmai jog; 8. A' szigeti kamrai koresma; 9. A' kászpolyánai koresmáltatási jog; 10. A' lonkai koresma és malom; 11. A' boeszkói határszéli alsó koresma és mézarszék; 12. A' szlatinai rév; 13. A' sugatagi örlő vizimalom; 14. A' Turczai felső örlő vizimalom; 15. A' Turczai alsó örlő vízi malom; 16. A' körtvélyesi koresma, mézarszék és vízi örlő-malom; 17. A' kászpolyánai örlő vizimalom; 18. A' kobotapolyánai mézarszék és örlő vizimalom; 19. A' boeszkói hidvám; 20. A' hoszszumezei vendégfogadó; 21. A' rosuskai koresmáltatási jog és vízi örlő-malom; 22. A' fehéregyházi koresmáltatási jog; 23. A' boeszkói határszéli alsó koresma; 24. A' felső-rónai mézarszék; 25. A' csárdai koresmáltatási jog. Mindenki tehát ezen haszon-

vételekben részesülni akaró meghivatik a' fen kijelet nap délelőtti 9 órára az említett helyen elegendő 10% bánatpénzzel és cautioval ellátva megjelenésre, hol, valamint a' márnarosi kir. kam. igazgatóságánál má-tól fogva az árverési feltételek legközelebből megtekinthetők.

Borárverési hirdetés.

3) A' nm. magyar kir. httanácsnak f. évi febr. 15én 5474 sz. a. menesztelt k. intézetéből fognak az afább nevezett alapítványi uradalmakban, és pedig:

f. évi majus 9én Tolna vgyében keblezett szegzárdi uradalomban 4405 3/4 akó ó vörös borok.

F. évi majus 12én Baranya vgyben fekvő Babora helységben 2434 3/4 akó fehér, és 1435 3/4 akó óvörös borok.

F. évi majus 19kén Baranya vgyben fekvő Szilágy helységben 1156 akó ó vörösborkok árverés után részint hordóstul 5—12 akóig, részint pedig hordó nélkül el, és azonnal ki is adatni; hogy ha a' vevő a' kikialtandó árt v. annál többet is igérne. Mert csak azon borkra nézve tartatik fen a' fensőbbégi helybenhagyás, mellyekért a' kikialtandó árnál kevesebb ígértetnek.

A' vevőknek a' borok elvitelére robotos szekerek is fognak állittatni, de csak egy napi távolságra, s csak akkor, ha minden egy napi 2. igás robotért 24 pgo krt fizet. A' kiknek tehát szándékjuk volna a' fennebb kitétt borkból valamit megvenni, azok illően megkéretnek, hogy a' szükséges bánatpénzzel, minden akótól 1 frt vált. számítván—ellátva, és a' meghatározott időre, és helyre megjelenni ne terheltesdenek. Kelt Pécsváradján mart. 26án 1842. Pribék Felix k. h. főtiszt.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt aprillsben:

Pestről Bécsbe indul regg. 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4ór.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn s pénteken.
Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig egy teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből.

H i r a d á s.

1) Az egyházi birtok-alaphoz tartozó tekintetes nagy-kövéresi uradalom részéről folyó évi majus 30kán szokott délelőtti órákban Nagy-Kövéresen a' tisztartói író-teremben tartandó közönséges árverés után, az alább megnevezett uradalmi haszonvételek, a' felsőbbég jóváhagyásának fentartásával, három egymástáni folyó, az 1842. évi nov. Iső napján kezdetüket veendő, évre ujonan haszonbérbe kiadatni fognak, u. m.

1ször. Vendégfogadók, koresmák és mézarszékai jog	Majorsági földek, szánt. föld kaszálló	H o l d
Dragsinai koresma, husvágás jogával együtt, az ahöz tartozó	19	—
Rakoviczai koresmáltatás és husvágás joga	—	—
Dragojesti	23	—
Fikatóri	22	—
Kepetti vendégfogadó	23	—
Bakovári	23	—
Szilasi koresma	23	—
Niczkyfalvi vendégfogadó	22	—
Duboszi koresmáltatás	17 ¹²⁰⁰	1600
Vermesi vendégfogadó	—	—
Izgári koresmáltatás	22	—
Jerszegi koresma	23	—
Zsidovinai vendégfogadó	—	—
2szor. A' dragsinai, szirbovai, hittyási, rakoviczai, fikatóri és duboszi helységek határaiban a' halászat és az egész uradalomban találtató tavakban való pióczafogás joga.	15	83 ⁸¹⁰ /1600
3szor. Majorsági földek.	4	—
Dragsinai határban kis pusztá	225 ⁸⁰⁰	—
Szirbovai — malom, földek	204 ⁸⁰⁰	—
Hittyási — felső-Uberland	20	—
Vukovai — — — — —	8	—
Vermesi — malomföldek	—	—
Izgári — — — — —	—	—

4szor. Kivágási földek (Auschnitte) a' nagy-kövéresi, török-szakosi, dragsinai rakoviczai és dragojesti határookban.
5ször. Contactualis házhelyek a' vukovai helységben 6, Szirbován 1, Izgáron 1, Vermesen 1 és Zsidovinban 1.

Melly közönséges árveréshez, a' bérleti kívánók, szokott bánatpénzzel ellátva, megjelenni hivatalosak. Nagy-Kövéresen aprilis 3kán 1842 eszt. A' kir. örök-alapítványi nagy-kövéresi uradalmi tisztartói hivatal által 3)

Megjelent és Pesten Eggenberger és Heckenast könyv-árosoknál árultatik:

Isten szava a' tüzi veszedelemben,

készítette Pap István, a' szerencsétlen vámosi ref. gyülekezet szerencsétlen lelekpásztorá. Ara 6 kr. p.p.

Kéretnek azért azon t. cz. emberbarátok, kik ezen munkára előfétőket szerzeni sziveskedtek, vagy ezután sziveskednek, hogy a' szükséges példányokat a' nevezett könyvárosoktól elvitetni ne terheltesdenek.

Közhírré tétetik, hogy ns. vas megyei Királyfalva helységben fél jobbágytelek, mellynél a' tagosztály még nem történt meg, 1 1/4 1/8 1/12 1/14 1/12 hold hosszúságú s 3—1 öl szélességű részekben, mellyeket a' m. uradalom az ottani kath. lelkész részére kegyes volt kiesérelni, szabad kézből f. é. apr. 15től három évre bérbe adandó.

1) **16. haszonvételi haszonbérlet.** T. Tolnamegyében fekvő Böleske s Madoesa helységek földesurai, minden kisebb kir. jövedelmet, u. m. halászat, mézarszék, koresmáltatás, pióczaszedés, mészégetés s t. haszonvételeit, f. é. junius 26án Böleskén tartandó árverés után, egy évnegyedi haszonbérnek bánatpénz gyanánt azonnali lefizetése mellett, 1843ik évi január Iső napjától kezdve, három egymástáni következő évre haszonbérbe adandják; azért a' bérleti kívánók az árverés napjára tisztelettel meghivatnak.

3) **Hágókosok árverése.** Méltóságos Hunya s y Fejencz gr. ur, ns Somogy megyébe keblezett simongáti uradalomban, nevezetesen a' simongáti pusztán f. év majus 17én árverés után 100 d. egy és fél, két, és három éves nemesített kos eladandó. Kelt Simongáton apr. 10kén 1842.

16) **Fris vetemény-magvak** magvak, spanyol löhermagvak jutányos mint: luczernai löhermagvak, vörös stáron kaphatók Halbauer Ján. G. polg. nagy jer, hollandi fehér löhermagvak, francia kereskedőnél Pesten, a' Király-utczában perje-fümag (Raigrass), morva bükköny-Majthényi-ház 572 sz. a.

4) **Csótány (sváb) poloska- és molyirtószerek.** A' cs. k. alsóausztriai kormány k. engedelmével jelentem, hogy Pesten s Bécsben orvosiilag megvizsgált méregnélküli próbált szerem van, csótányok tökéletes kiirtására s illatos kenőcsöm a' poloskáknek egész fajostul megsemmisítésére s ezt több pesti s bécsi kitünő család bizonyítványa is tanúsítja; van molyirtó porom e' férgenek bunda, lószőr, toll, könyvek, posztó, és gyapjuszövetből, (akár egész vég legyen az, akár készruha) szóval, minden más, még selyem,

